

Návrh úpravy zkušebních řádů pro ohaře

polní práce

Tento návrh vychází ze skutečnosti, že není nutné měnit stávající zkušební řád jako celek, ale vhodně doplnit a upřesnit některé části.

PŘEDMĚTY ZKOUŠEK:

NOS (beze změn)

Při posuzování nosu je třeba si všímat, na jakou vzdálenost pes navětrí zvěř, rychlosti při hledání, větru (jeho síly), vlhkosti a teploty vzduchu, druhu půdy, porostu, druhu zvěře a délky hledání (času). Pes nemusí zvěř vystavit hned, může jít po jejím pachu a potom ji vystavit na kratší vzdálenost. Vzdálenost je třeba posuzovat vždy od prvního navětrání a ne od vystavování. Je třeba přihlížet k tomu, že se pes při práci s bažantí zvěří k ní přiblíží na kratší vzdálenost, než ji pevně vystaví. Jemnost nosu se posuzuje během celých zkoušek. Přecházení zajců ještě nemusí být známkou špatného nosu.

Chyby: navětrání zvěře na kratší vzdálenost při příznivém větru, soustavné vystavování dýchánek a míst, kde se zvěř zdržovala.

Jestliže LZ kvalifikuje psa v určitých případech, jako lovecky upotřebitelného, je třeba na těchto zkouškách také hodnotit kvalitu nosu. Poznatky o kvalitě nosu si rozhodčí ověřují během celých zkoušek. Je to možné, především při slídění nebo dohledávce.

SPOLEČNÝ HON

Časový limit: 10 - 15 minut

Tato disciplína se zkouší jako první při polních disciplínách a psi **musí** při ní ukázat, že jsou platnými pomocníky při lovu drobné zvěře na společných honech.

Vytvoří se skupina 2 - 4 psů, kteří nastoupí na vzdálenost **přibližně 50 až 80** kroků jeden od druhého. Mezi vůdce se rozestaví rozhodčí. Zkouší se podle možnosti ve vyšším porostu, za stejných podmínek pro celou skupinu.

Rozhodčí musí zabezpečit, aby postupně byli vyzkoušeni všichni psi.

Při společném honu přikáže rozhodčí vůdcům, aby každý alespoň čtyřikrát vystřelil, a to i tehdy, není-li tam zvěř. Každý vůdce či přidělený střelec by měl na VZ a memoriálech střílet alespoň **jeden kus pernaté nebo srstnaté zvěře**, druhý se pohodí psovi po skončení disciplíny, aby pes prokázal, že přináší čerstvě střelenou zvěř. Je-li v daných podmínkách méně zvěře, musí se střílet alespoň jeden kus (druh) zvěře v každé skupině. Ihned po jeho ulovení jej rozhodčí pohodí všem zkušným psům ve skupině a vyzkouší přinášení teplé, čerstvě střelené zvěře. Pes, který pracuje volně před svým vůdcem, má jím střelenou zvěř přinést a odevzdat. Psa vedeného na řemeni musí vůdce před dohledáváním vypustit. Pes musí zvěř dohledat a přinést vůdci. Všichni vůdci jsou povinni střílet na zvěř, která vyletí nebo vyběhne, ať ji volně hledající pes vystaví nebo ne. Na rozkaz rozhodčího musí pes dohledat a přinést zvěř střelenou kterýmkoliv účastníkem společného honu. Když vystaví pes zvěř při společném honu, rozhodčí to musí vzít v úvahu, rovněž jako ostatní výkony psa, např. postupování, klid před zvěří apod.

Psu, před kterým byla ulovena zvěř, se k výsledné známce uvede dodatek „UZ“ (ulovení zvěře). Tento pes bude zvýhodněn v celkovém hodnocení při shodném počtu bodů.

Chyby:

Neprohledávání celého přiděleného prostoru, pohyb psa na krátkou vzdálenost, jednostranné prohledávání přiděleného prostoru, pohyb psa pouze dopředu od vůdce a zpět k vůdci, práce s nízkým nosem.

Příliš daleké hledání a zabíhání před sousední vůdce se rovněž považuje za chybu.

Psi pracující volně před vůdcem, kteří ruší práci ostatních psů, nebo jinak narušují průběh společného honu, musí jejich vůdci na příkaz rozhodčího uvázat na řemen a dále jsou hodnoceni jako psi vedení na řemeni. Agresivní jedinci, kteří nenechají ostatní psy přinášet zvěř a napadají je, mohou být hodnoceni až známkou 0 a na zkouškách neobstojí.

Na PZ může vést vůdce psa na řemeni je však hodnocen nejvýše známkou 1 (do III. ceny) nebo vést psa volně u nohy je však hodnocen nejvýše známkou 2 (II. cena).

Na VZ musí všichni psi pracovat volně před vůdci. Uvázání na řemen nařizuje jen rozhodčí a to tehdy, narušují-li někteří psi průběh honu. Potom však mohou obdržet nejvýše známku 1. Tiché usměrňování vůdcem se nepovažuje za chybu.

VROZENÁ CHUŤ K PRÁCI (beze změn)

Hodnotí se na zkouškách vloh. Po celý čas hledání se posuzuje ochota, s jakou se pes snaží vyhledat a vystavit zvěř. Nejlépe se hodnotí pes, který za těžkých povětrnostních podmínek vytrvale s chutí hledá zvěř. Z celkového chování psa je vidět, že pracuje s vrozenou chutí a radostí.

Chyby: malý zájem o práci, stálé povzbuzování, nepřesvědčivé plnění rozkazů.

1/HLEDÁNÍ

Časový limit: 15 – 20 minut

a) Systém

Pes má hledat vysokým nosem a využívat dobrý vítr, tak, aby nepřešel žádnou zvěř, která by mohla být ukryta v prohledávaném prostoru. Vůdce psa postupuje při hledání proti větru a pes při příčném hledání "krájí" vítr. Ideální je hledání do stran, ne příliš dopředu, otočky (změna směru) **převážně** proti větru. Pes musí rozsah hledání přizpůsobit krytině a konfiguraci terénu, aby byl v neustálém kontaktu s vůdcem. Pes má projevit samostatnost v práci, musí však reagovat na pokyny vůdce a dát se usměrňovat.

Všichni psi se musí zkoušet v přibližně stejných krytinách. Pro každého psa se vypouští stejný počet kusů zvěře, jestliže tato nahrazuje zvěř divokou.

Nepřijde-li pes v této době na zvěř a neprokázal-li požadavky na něj kladené ani při společném honu, hledání se přeruší a pes se opět vypustí později a hledá nejdéle 20 minut.

Chyby: nesystematické hledání, obíhání vůdce, hledání v blízkosti vůdce, hledání zrakem, daleké hledání před vůdcem, vzdalování se z vlivu vůdce, opakované otáčky po větru.

b) Rychlost

Pes má hledat cvalem. Pouze při ověřování zapachovaných míst (např. stopy, lože, dýchánky) může zvolnit, případně se i krátce zastavit. Po krátkém ověření musí pokračovat v hledání opět cvalem. Rozhodčí respektuje hledání klusem u plemen, která tento způsob mají uveden v pracovním standardu. Hledání musí být rychlé a systematické, nikoliv však překotné a bezhlavé. Po celou dobu hledání má být

rychlost stabilní. Rozhodčí bere v úvahu povětrnostní vlivy (teplota, vlhkost vzduchu a krytiny) a konfiguraci terénu.

Chyby: pomalý pohyb, přecházení do klusu, překotné hledání.

c) Vytrvalost

Pes má po celou dobu hledání udržovat stejnou rychlost pohybu, nesmí umdlévat a výrazně zvolňovat s ubíhajícím časem, má neustále projevovat úsilí vyhledat zvěř a vnímat pokyny a povely vůdce. Rozhodčí bere v úvahu vliv počasí (teplota, vlhkost vzduchu a krytiny).

Chyby: nerozložení sil, umdlévání, ztráta zájmu vyhledat zvěř.

Nesystematické hledání, obíhání vůdce, hledání v blízkosti vůdce, hledání zrakem, daleké hledání před vůdcem, vzdalování se z vlivu vůdce, opakované otáčky po větru.

Při ulovení zvěře – dodatek „UZ“ – viz. Společný hon.

VYSTAVOVÁNÍ

Navětrí-li pes zvěř, musí ji vystavit. Navětrí-li ji na větší vzdálenost, může se k ní přiblížit a potom ji vystavit. Vystavování musí být pevné, což znamená, že pes je strnulý, nehybný včetně prutu (oháňky), až do příchodu vůdce. Stopu a dýchánek má jen naznačit. Vystavuje-li dýchánky a stopy na ZV či PZ nepokládá se to za chybu. Pokud pes vystaví 3x na třech různých místech, ve třech různých směrech bez prokázání zvěře obdrží z této disciplíny známku 0. Aby ohař mohl být z vystavování hodnocen, musí vystavování prokázat na divoké zvěři a pokud zvěř není, musí být před ohařem **volně** vypuštěna vyspělá, neporaněná pernatá zvěř, aby mohl disciplínu splnit. Zásadně není přípustné dávat známku 3, pokud pes vystavování neprokázal.

Chyby: vystavování míst bez zvěře (balamucení), zapírání zvěře, krátkodobé vystavování a návrat k vůdci. Opakované zapírání vylučuje psa z dalšího zkoušení. Nevystavuje-li v poli pernatou zvěř

i když k tomu měl možnost, je hodnocen známkou 0.

POSTUPOVÁNÍ (beze změn)

Vystaví-li pes zvěř na větší vzdálenost, může před vůdcem volně postupovat do její blízkosti, aniž ji vyrazí. Není chybou, dostane-li pes k postupování tichý povel. Ubíhá-li pernatá zvěř před psem, musí tento za ní postupovat tak, aby s ní byl ve stálém kontaktu horním nosem.

Ustalování je vynikající vrozená vlastnost a zapisuje se do průkazu původu psa.

Chyby: příliš rychlé postupování, postupování do těsné blízkosti zvěře až tuto vyrazí, nezáměr o postupování ani po opěťovaných povelích vůdce. Nepřípustné je psa k postupování strkat, táhnout. Pes, který odmítá postupovat může být hodnocen až známkou 0. Výjimkou k nepostupování je pouze vystavení zvěře na velice krátkou vzdálenost.

ZÁJEM O STOPU ZVĚŘE – shodné: **ZRUŠIT**

Tato disciplína nemá pro praktické využití a výcvik ohaře význam. Navrhujeme ji proto ze ZŘ vyřadit.

DOHLEDÁVKA STŘELENÉ A POHOZENÉ PERNATÉ A SRSTNATÉ ZVĚŘE

Časový limit: maximálně 10 minut, kontrolní pes maximálně 5 minut

Tato disciplína má vyzkoušet použitelnost psa v lovecké praxi, tj. zda střelenou, postřelenou nebo uhynulou zvěř pernatou i srstnatou řádně dohledá a přinese. Jako dohledávka se tato práce hodnotí jen tehdy, dohledá-li ohař zvěř nosem, nikoliv zrakem.

Při dohledávce nesmí dávat vůdce psovi povel aport, nebo přines. Může pouze používat povely hledej ztracenou. Dá-li vůdce psovi místo povelu hledej, nebo hledej ztracenou povel aport, nebo přines i přes to, že pes o dohledávané zvěři ještě neví, je to považováno za chybu.

Za každý povel k přinesení zvěře (**DO UCHOPENÍ**) se za těchto okolností snižuje známka z dohledávky o jeden stupeň. Dá-li vůdce při dohledávce více než 3 povely k přinesení zvěře, obdrží pes z dohledávky známku 0 a na zkouškách neobstál.

Zjistí-li rozhodčí, že pes dohledávanou zvěř navěští, prokazatelně o ní ví a tuto zapírá, přikáže vůdci, aby dal psovi povel k přinesení. Přinese-li pes po tomto povelu zvěř, je hodnocen z dohledávky nejvýše známkou 2, po dalším povelu známkou 1.

Dohledá-li pes postřelenou pernatou zvěř po stopě a přinese ji ze vzdálenosti alespoň 100 kroků, hodnotí se jeho práce jako dohledávka a zároveň jako splněná disciplína „Přinášení vlečené zvěře pernaté“.

Dohledá-li pes postřelenou srstnatou zvěř po stopě a přinesen ji ze vzdálenosti alespoň 200 kroků v poli, taktéž se jeho práce hodnotí jako dohledávka a zároveň jako splněná disciplína „Přinášení vlečené zvěře srstnaté“.

Nedohledá-li pes střelenou nebo postřelenou zvěř do 10 minut, pošle rozhodčí na tuto práci tzv. kontrolního psa, to je dalšího psa v pořadí. Když už žádný nevyzkoušený pes není, použije předcházejícího psa. Dohledá-li kontrolní pes zvěř do 5 minut, hodnotí se zkoušený pes známkou 0. Kontrolní pes se hodnotí podle podaného výkonu. Nedohledá-li kontrolní pes zvěř do 5 minut, považuje se tato za nedohledatelnou. Na soutěžích a zkouškách, kde se zadávají tituly CACIT a CACT se kontrolní pes nepoužívá a pes, který střelenou zvěř nedohledá do 10ti minut, je hodnocen známkou 0.

Každému zkoušenému psovi se ještě pohodí 1 kus pernaté a 1 kus srstnaté zvěře a to tak, aby to vůdce ani pes neviděli. Zvěř musí být pohozena do krytiny. Každý pes musí mít vlastní prostor. Vůdce vypustí psa zásadně proti větru, alespoň 50 kroků od pohozené zvěře a může se psem postupovat. Na pokyn rozhodčího se vůdce zastaví a pes pokračuje v dohledávce. Rozhodčí si zejména všímá, jak pes používá nos, na jakou vzdálenost zvěř navětrá, s jakou ochotou ji vezme a přinese vůdci. Vůdce může psa usměrňovat tak, aby jej udržel v určeném prostoru, kde se pohozená zvěř nachází.

Předměty „Dohledávka čerstvé střelené pernaté a srstnaté zvěře“ a „Dohledávka pohozené pernaté a srstnaté zvěře“ jsou nedílnou součástí disciplíny „Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře“. Každý předmět se zkouší samostatně. Aby pes obstál, nesmí mít ze žádné disciplíny známku 0. Dosažené výsledky z každého předmětu se zapisují do soudcovské tabulky poznámkou. Vypočtený průměr pak tvoří výslednou známku z disciplíny „Dohledávka střelené a pohozené pernaté a srstnaté zvěře“.

Při zkoušení disciplíny „Dohledávka pohozené zvěře pernaté a srstnaté“ je na rozdíl od disciplíny „Dohledávka střelené zvěře pernaté a srstnaté“ použití kontrolního psa nepřípustné.

Nedohledá-li zkoušený pes pohozenou zvěř do 10 minut, obdrží známku 0 a je z dalšího zkoušení vyloučen. V tomto případě je rozhodčí povinen ukázat vůdci, kde zvěř v krytině leží.

Vystavuje-li pes při dohledávce jinou živou zvěř, může ji vůdce sám zvednout a dále pokračuje v disciplíně dle pokynů rozhodčího.

*Dohledávka je hodnocena do doby uchopení zvěře, pak už je hodnoceno přinášení.(zapisuje se poznámkou do předmětu přinášení) Časový limit platí do odevzdání zvěře.

Známku 4 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá **a odevzdá** do 4 minut.

Známku 3 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá **a odevzdá** do 6 minut.

Známku 2 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá **a odevzdá** do 8 minut.

Známku 1 dostane pes, který pohozenou zvěř dohledá **a odevzdá** do 10 minut.

Tyto časové limity platí pouze pro předmět „Dohledávka pohozené pernaté a srstnaté zvěře“. Dohledávka střelené a postřelené pernaté a srstnaté zvěře se hodnotí dle skutečně provedené práce v časovém limitu 10 minut.

VLEČKA SE ZVĚŘÍ PERNATOU A SRSTNATOU

Časový limit: 10 minut

a) Vlečka vlečené zvěře pernaté

Při praktickém výkonu práva myslivosti potřebujeme, aby pes přinášel postřelenou nebo padlou zvěř z větší vzdálenosti. Proto se na zkouškách zakládá s bažantem vlečka. Není při tom důležité, jak pes sleduje stopu, ale s jakou dychtivostí a ochotou přijde ke zvěři, uchopí ji a co nejrychleji přinese vůdci. Neměl-li pes při práci v poli možnost vypracovat stopu křídlované pernaté zvěře, založí se mu s čerstvě střeleným bažantem 150 kroků dlouhá, jednou obloukovitě lomená stopa (vlečka). Vlečený kus zvěře se nechá na konci vlečky. Vlečka má být založena na nízkém porostu a po větru. **Vlečky zakládáné v jednom směru jsou od sebe vzdáleny nejméně 100 kroků.** Zakládání vlečky nesmí pes vidět a rozhodčí, který vlečku zakládá, po jejím ukončení odejde v přímém směru nejméně 50 kroků a tam se ukryje. Na vyzvání druhého rozhodčího přiloží vůdce psa na nástřel označený peřím. Asi 20 kroků od nástřelu může být pes veden na vodítku nebo na šňůře a potom je volně vypuštěn. **Vůdce nesmí opustit místo ve směru vlečky, ze kterého poslal psa pro zvěř. Pokud tak učiní, snižuje se výsledná známka minimálně o jeden stupeň.**

Při vypouštění může pes dostat poslední povel k přinesení zvěře a vůdce jej nesmí dalšími povely ovlivňovat. Za každý další povel se snižuje známka o jeden stupeň.

Dostane-li pes na PZ po vypuštění na vlečku k přinesení zvěře více povelů jak 3, může obdržet z této disciplíny nejvýše známku 1. Na VZ a memoriálech je za stejný

výkon hodnocen známkou 0 a na zkouškách neobstojí. Začne-li pes po prvním nasazení bloudit, může jej vůdce znovu nasadit na stopu, ale celkem jen třikrát. Za nové nasazení na stopu je považováno opětovné přivedení psa na nástřel a jeho vypuštění po stopě a dále všechny povely (hlasité i tiché), které vedou k vypracování stopní dráhy.

Nepřinese-li pes zvěř ani po třetím nasazení, hodnotí se známkou 0 bez ohledu na čas a je z dalšího zkoušení vyloučen.

Zvěř na založení vlečky musí být vyspělá a nezávadná. Vlečený kus zvěře se ponechá přesně na konci stopní dráhy. Zásadně je nepřípustné odložit ji stranou stopy, nebo ji nějak ukryt. V případě, že při VZ bude pes již vyzkoušen z disciplíny „Vlečka vlečené zvěře pernaté“ a při dalším zkoušení dohledá postřelenou pernatou zvěř na vzdálenost nejméně 100 kroků, hodnotí se obě dvě disciplíny jednou průměrnou známkou.

b) Vlečka vlečené srstnaté zvěře

Zkouší a hodnotí se stejným způsobem jako u pernaté zvěře. Rozdíl je pouze v tom, že tato vlečka se zakládá na vzdálenost 300 kroků a je dvakrát obloukovitě lomená. Časový limit zde platí stejně jako u vlečky s pernatou zvěří. Na PZ se oba předměty zkouší a hodnotí samostatně, vypočítává se z nich pak průměr, který je výslednou známkou z této disciplíny. Má-li pes na PZ obstát musí splnit oba předměty.

Chyby: neochotné uchopení zvěře, mačkání, pohrávání a pohazování, vypuštění zvěře před vůdcem, obcházení vůdce, neposazení se před vůdcem při odevzdávání, časté pokládání zvěře, opakování povelů k přinesení.

Vlečka s pernatou a srstnatou zvěří se zakládá s vyspělou a nezávadnou zvěří. Ideální je zakládat vlečku po větru, ale není chybou, je-li vlečka založena s bočním větrem. Není přípustné zakládat vlečku proti větru. Vzdálenost mezi jednotlivými stopními dráhami je nejméně 100 kroků. U pernaté zvěře je stopní dráha dlouhá 150 kroků, 1x obloukovitě lomená. Na konci stopní dráhy se ponechá vlečená zvěř. Není dovoleno vlečenou zvěř ukryvat, ponechávat mimo stopní dráhu. Vlečku zásadně zakládá rozhodčí a od položené zvěře na konci stopní dráhy pokračuje nejméně 50 kroků v přímém směru a dobře se ukryje. Vlečka se srstnatou zvěří je 300 kroků dlouhá, dvakrát obloukovitě lomená se zakládá stejným způsobem jako vlečka s pernatou zvěří. Může psa opakovaně nasazovat během celých 10 ti minut, nejvýše

však 3x. Vůdce může jít se psem maximálně 20 kroků od nástřelu. **Vůdce nesmí opustit místo ve směru vlečky, ze kterého poslal psa pro zvěř. Pokud tak učiní, snižuje se výsledná známka minimálně o jeden stupeň.**

Čas se počítá od vypuštění psa při prvním nasazení.

Na PZ se oba předměty zkouší a hodnotí samostatně, vypočítává se z nich pak průměr, který je výslednou známkou z této disciplíny. Má-li pes na PZ obstát, musí splnit oba předměty. Způsob přinášení a odevzdání zvěře se zapisuje poznámkou do předmětu „Přinášení zvěře“. **Vlečka je hodnocena od vypuštění psa z nástřelu až po dojití ke kusu. Od této chvíle je hodnoceno přinášení.**

Neobstojí i psi, kteří prokazatelně zvěř načínají, hrobaří nebo příliš tvrdým skusem poškozují.

Časové limity: (jsou měřeny od prvního vypuštění do předání zvěře vůdci)

Vlečka se zvěří pernatou a srstnatou v poli:

Známku 4 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 4 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 3 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 6 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 2 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 8 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 1 obdrží pes, přinese - li zvěř vůdci do 10 minut včetně a pes nebo vůdce neporuší některé z ustanovení, které ovlivní hodnocení.

Známku 0 obdrží pes, který zvěř nedonese po 3 nasazení (první nasazení + 2 opravy), nebo překročí limit 10 ti minut. Nebo ten pes, jehož vůdce podle ustanovení udělá tolik chyb, že hodnocení poklesne až na známku " 0".

Za každý další povel se snižuje známka o jeden stupeň.

Dostane-li pes na PZ po vypuštění na vlečku k přinesení zvěře více povelů jak 3, může obdržet z této disciplíny nejvýše známku 1. Na VZ a memoriálech je za stejný výkon hodnocen známkou 0 a na zkouškách neobstojí. Začne-li pes po prvním nasazení bloudit, může jej vůdce znovu nasadit na stopu, ale celkem jen třikrát. Za nové nasazení na stopu je považováno opětovné přivedení psa na nástřel a jeho vypuštění

po stopě a dále všechny povely (hlasité i tiché), které vedou k vypracování stopní dráhy.

PŘINÁŠENÍ ZVĚŘE PERNATÉ, SRSTNATÉ A LIŠKY (časový limit 10 minut)

Účelem disciplíny přinášení zvěře je vyzkoušet schopnost psa a jeho ochotu k přinášení zvěře. Aby bylo možné tuto schopnost co nejobektivněji posoudit, je zapotřebí získat co nejvíce pomocných známek z přinášení. Znamky z přinášení zvěře pernaté (a to i vodní), srstnaté a lišky se průměrují a aritmetický průměr je výsledná známka z přinášení zvěře pernaté (a to i vodní), srstnaté a lišky.

Aby pes na zkouškách obstál, nesmí dostat ani jednu 0 z přinášení. Přinášení je součástí disciplíny přinášení lišky přes překážku a přinášení kachny z hluboké vody a vleček, při hodnocení těchto disciplín se chyby v přinášení promítají v celkovém hodnocení disciplíny.

Při zkoušení této disciplíny na PZ by měl být střelen alespoň 1 kus (druh) zvěře před každým psem. Je-li v daných podmínkách méně zvěře, měl by se střelit alespoň 1 kus (druh) zvěře v každé skupině. Na VZ a memoriálech by se měl střelit nejméně 1 kus (druh) zvěře před každým psem.

*UZ – ulovil zvěř

Vidí-li pes po výstřelu zvěř padat může ji bez povelu přinést a nepovažuje se to za chybu. Musí zvěř rychle uchopit do plné mordy, bez těžkostí přinést, posadit se před vůdce a až na jeho rozkaz pustit. Tichý povel k usednutí může dát vůdce pouze na PZ.

Rozhodčí se musí přesvědčit, zda pes drží zvěř pevně, nemačká a nepouští ji předčasně bez rozkazu.

Při hodnocení musí rozhodčí brát v úvahu: počasí, únavu psa, vzdálenost, ze které musel pes zvěř přinést a podobně. Na LZ, VZ a memoriálech může dát vůdce psovi maximálně 3 povely k přinesení zvěře. Nepřinese-li pes zvěř ani na třetí povel, hodnotí se známkou 0 a na zkouškách neobstojí (výjimka přinášení lišky na disciplíně přinášení vlečené lišky v lese na dálku). Dostane-li pes na PZ k přinesení zvěře více povelů jak tři, může obdržet za tento výkon nejvýše známku 1. Zvěř však musí přinést do 10 ti minut. U psa, který prokazatelně o zvěři ví (ověří, poponese) nebo tuto prokazatelně zapírá, má rozhodčí právo přikázat vůdci, aby dal povel k přinesení. Donese - li pes zvěř po prvním povelu, může být hodnocen nejvýše známkou 2, při

dalším povelu získává pes známku 1. Na PZ musí pes zvěř donést do 10 ti minut bez ohledu na počet povelů.

Chyby: neochotné uchopení zvěře, mačkání, pohrávání a pohazování, vypuštění zvěře před vůdcem při odevzdání, časté pokládání zvěře, opakování povelů k přinesení (každý další povel snižuje známku o jeden stupeň).

Při přinášení pernaté zvěře držení jen za peří, u srstnaté za běhy nebo srst může pes obdržet na PZ nejvýše známku 2, na VZ a memoriálech jen známku 1. Známkou 0 z přinášení obdrží psi, kteří zvěř prokazatelně načínají, hrobaří nebo příliš tvrdým skusem poškozují.

KLID PŘED ZVĚŘÍ PERNATOU

Vyletí-li před psem pernatá zvěř, musí pes zůstat klidný a počkat na povely vůdce. Náhodné chycení jednoho kusu zvěře nevylučuje psa z dalšího zkoušení jen na ZV. Na těchto zkouškách může být pes za chycení klasifikován z této disciplíny jen známkou 2. Na ostatních druzích zkoušek je to nepřípustné a chycení pernaté zvěře vylučuje psa z dalšího posuzování.

Pokud se pes zkouší na uměle odchované zvěři, a ten tuto chytí, může být na všech zkouškách (kromě ZV) hodnocen nejvýše známkou 1.

Při každém chycení pernaté zvěře se rozhodčí musí přesvědčit, že psem chycená zvěř není poraněná (postřelená, naražená od dopravních prostředků), nemocná, nebo že nemá na sobě krvácející odřeniny nebo poranění. Všechny tyto skutečnosti spolu s výkonem psa musí vzít rozhodčí v úvahu při hodnocení psa.

Nedá-li se pes při soustavném prohánění vzlétnuté zvěře odvolat, vylučuje se ze zkoušek.

Známkou 4 - obdrží pes, který je po vzlétnutí pernaté zvěře vždy zcela klidný, nemá snahu jít za pernatou zvěří vpřed, zcela klidně počká na další povely vůdce. Nebo pes, který po vzlétnutí pernaté zvěře neopustí místo a vyčká příchodu vůdce. Známkou 4 možno přiznat i psu, který je po vzlétnutí pernaté zcela klidný, zvěř nepronásleduje a po odlétnutí zvěře buď sám, nebo na povel pokračuje v práci. Tichý povel k podpoře klidu před pernatou zvěří nesnižuje hodnocení jen v tom případě, že pes je zcela klidný.

Známkou 3 - dostane pes, který po vzlétnutí zvěře sice udělá pohyb vpřed, ale bez povelu a sám zůstane klidný.

Známku 2 - dostane pes, který po vzletnutí pernaté zvěře jde za zvěří vpřed nebo zaskočí a musí být zastaven povelům vůdce a tohoto povelu ihned uposlechne. Dále je možno známkou 2 hodnotit psa na ZV (kde není zadáván titul CACT), který 1x náhodně chytí neporaněnou pernatou zvěř.

Známku 1 - dostane pes, který 1x prožene vyvstalou pernatou zvěř, nereaguje na povely vůdce, ale vrátí se k vůdci **do 3 minut**. Dále je možné známkou 1 hodnotit psa na PZ, kde není zadáván titul CACT, za náhodné chycení 1 kusu neporaněné pernaté zvěře. Známku 1 obdrží také pes, který uloví 1x kus uměle odchované, vypuštěné zvěře.

Známku 0 - dostane pes v následujících případech:

- opakovaně prohání vyvstalou pernatou zvěř nebo se vrátí po čas. limitu 3 minut.
- na ZV a PZ **bez zadání titulu** CACT chytí více jak jeden kus neporaněné pernaté zvěře
- na ZV,PZ **se zadáním titulu** CACT, na VZ , VZ soutěžích a memoriálech se zadáním titulů CACT a CACIT chytí kus neporaněné pernaté zvěře.

Nepřijde-li pes do styku se zvěří pernatou hodnotí se známkou 3.

KLID PŘED ZVĚŘÍ SRSTNATOU

Uvidí-li pes srstnatou zvěř, má zůstat klidný. Aby vůdce utvrdil jeho klid, může mu dávat tiché povely.

Známku 4 - obdrží pes, který je vyběhnutí srstnaté zvěře vždy zcela klidný, nemá snahu jít za srstnatou zvěří vpřed, zcela klidně počká na další povely vůdce. Nebo pes, který po vyběhnutí srstnaté zvěře ulehne, neopustí místo a vyčká příchodu vůdce. Známku 4 možno přiznat i psu, který je po vyběhnutí srstnaté zvěře zcela klidný, zvěř nepronásleduje a po odběhnutí srstnaté zvěře buď sám a nebo na povel pokračuje v práci. Tichý povel k podpoře klidu před srstnatou zvěří nesnižuje hodnocení jen v tom případě, že pes je zcela klidný po vyběhnutí srstnaté zvěře.

Známku 3 - dostane pes, který sice po vyběhnutí srstnaté zvěře začne tuto pronásledovat, ale na rozkaz vůdce se **ihned vrátí**, nebo si na rozkaz **lehne**.

Známku 2 - dostane pes, který po vyběhnutí srstnaté zvěře začne tuto pronásledovat, na rozkaz vůdce se **ihned nevrátí**, nebo si **nelehne** a k udržení klidu před zvěří srstnatou je třeba více povelů. Hodnocení známkou 2 obdrží i pes, který na ZV, PZ, kde není zadáván titul CACT nebo LZ, chytí jednoho králíka nebo zajíce, který není poraněný.

Známku 1 - dostane pes, který **1x prožene** vyvstalou srstnatou zvěř, nereaguje na povely vůdce, zvěř pronásleduje do vzdálenosti 200-300m, pak se vrátí zpět k vůdci **do 5 minut**. (ZV, PZ, VZ a VZ soutěže a memoriály se zadáním CACT), nebo na ZV, PZ bez zadání titulu CACT do **10ti** minut.

Známku 0 - dostane pes v následujících případech:

opakovaně prohání vyvstalou srstnatou zvěř (**více jak 1x**) na ZV, PZ se zadáním titulu CACT, VZ, VZ soutěžích a memoriálech se zadáním titulu CACT, nebo se vrátí po časovém limitu 5 minut.

- na PZ se zadáním titulu CACT, VZ, VZ soutěžích a memoriálech se zadáním titulů CACT a CACIT **chytí** jeden kus neporaněné zvěře srstnaté (zajíc, králík)

- na VZ soutěžích a memoriálech se zadáním titulu CACIT je prohnání srstnaté zvěře vždy hodnoceno známkou 0 a pes je ze zkoušek vyloučen.

Nepřijde-li pes do styku se zvěří srstnatou, hodnotí se známkou 3.

CHOVÁNÍ PO VÝSTŘELU (**beze změn**)

Na ZV je vůdce povinen na rozkaz rozhodčího vystřelit v době, kdy pes neviděl žádnou zvěř a rovněž tehdy, zvedne-li se před psem vystavovaná zvěř. Po výstřelu musí pes zůstat klidný, nesmí se výstřelu bát, ani bázlivě pobíhat. Bojí-li se výstřelu, nebo se po výstřelu vzdálí a nedá se přivolat, dostává známkou 0 a vylučuje se z dalšího posuzování (tento důvod se zapisuje do soudcovské tabulky a do přehledu výsledků zkoušek).

Na ostatních druzích zkoušek jsou vůdci povinni na vyvstalou zvěř, kterou pes vystavoval, ihned vystřelit. Na příkaz rozhodčího musí vůdce vystřelit na vyvstalou zvěř, kterou pes nevystavoval. Vůdce nesmí zvěř úmyslně chybovat. Viděl-li pes zvěř po výstřelu padat, může ji bez povelu přinést, což se nepovažuje za chybu.

Chyby: bázlivost a splašenost po výstřelu, zaskakování za zvěří po výstřelu. Pes, který zůstane po výstřelu u nohy svého vůdce a ani na jeho rozkaz nechce zvěř hledat, musí být ze zkoušek vyloučen.

POSLUŠNOST

Poslušnost a ovladatelnost jsou základní disciplíny při předvádění psa. Pes musí ochotně a okamžitě uposlechnout a vykonat každý hlasitý nebo jiný rozkaz svého vedoucího. Aby utvrdil vůdce psa v klidu před zvěří nebo po výstřelu, může používat tiché, ale ne moc časté povely. Nereaguje-li pes ihned na povel svého pána, považuje se to za chybu v poslušnosti.

Pes, který z jakýchkoli příčin neuposlechne svého vůdce a nedá se připoutat na vodítko, vylučuje se z dalšího posuzování. Když se vzdálí z vlivu svého vůdce a do 10 ti minut se nevrátí, vylučuje se rovněž ze zkoušek.

Poslušnost se posuzuje během celých zkoušek u všech disciplín.

Na VZ je poslušnost v tabulkách zařazena u polních disciplín. Rozhodčí posuzující lesní a vodní disciplíny mají právo toto ohodnocení ovlivnit při prohřešcích v poslušnosti.

Chyby: časté opakování povelů a jejich neochotné plnění.

VODĚNÍ NA ŘEMENI

Pes má jít klidně při levé noze vedoucího, nemá ho předbíhat ani za ním zaostávat. Při spatření zvěře nebo při střelbě se nesmí na řemeni cukat. Disciplína se zkouší během celých zkoušek, ve chvílích, je-li pes veden na volně visícím řemeni, a to i tehdy, když vůdce neví, že ho rozhodčí pozorují. Na LZ, VZ a memoriálech se vodění na řemeni zkouší také v lese v tyčovině. Pro posuzování této disciplíny, je pro **všechny psy vytyčena přibližně stejná trasa. Může vést přes rozličné terénní překážky (padlý strom, mezi keři, přes příkop atd.).** Rozhodčí sleduje vůdce se psem po celé délce trasy. Vůdce vede psa na vypouštěcím vodítku nebo svinutém barvářském řemeni. Během zkoušky vůdce nesmí držet vodítko v ruce a usměrňovat pohyb psa. Pes má jít klidně za svým vůdcem nebo vedle jeho levé nohy, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout. Nemá se zaplétat do keřů, ani zachytávat za stromy. Vůdce projde kolem několika keřů nebo stromů těsně, aby dokázal, jak pes zvládá vodění na řemeni.

Chyby: Tahá-li pes svého vůdce, zachytává-li za stromy nebo keře, nebo ho správně nenásleduje, obdrží za každou chybu o jeden stupeň sníženou známku.